

*0: EK
*1: 2012-2013
*2: 14
*3: WordXP
*4: 14de vergadering
*5: Dinsdag 22 januari 2013
*6: 13.30 uur
**

Voorzitter: Putters

Tegenwoordig zijn 56 leden, te weten:

Barth, Beckers, Van Bijsterveld, De Boer, Van Boxtel, Brinkman, Bröcker, Bruijn, Dupuis, Duthler, Engels, Essers, Ester, Flierman, Frijters-Klijnen, Ganzevoort, Thom de Graaf, Marcel de Graaff, De Grave, Hermans, Hoekstra, Holdijk, Ter Horst, Huijbregts-Schiedon, Knip, Koffeman, Kok, Koole, Kuiper, De Lange, Linthorst, Lokin-Sassen, Martens, Meurs, Nagel, Noten, Putters, Quik-Schuijt, Reuten, Reynaers, Ruers, Schaap, Scholten, Schouwenaar, Schrijver, Sent, Smaling, Sörensen, Van Strien, Swagerman, Sylvester, Terpstra, Vliegenthart, Vlietstra, Vos en De Vries-Leggedoor,

en mevrouw Bussemaker, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

**

*N

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Fred de Graaf, Van der Linden en Postema, wegens verblijf buitenslands;

Strik, Elzinga, Kox, Franken, Faber-van de Klashorst, De Vries en Van Dijk, wegens verblijf buitenslands in verband met deelname aan de parlementaire vergadering van de Raad van Europa;

Slagter-Roukema, wegens bezigheden elders;

Van Kappen, wegens verblijf buitenslands in verband met verplichtingen voor de Parlementaire NAVO Assemblée;

Thissen, wegens persoonlijke omstandigheden;

Van Beek, Popken en Beuving, wegens ziekte.

**

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

*B

!Herdenking!

Aan de orde is **de herdenking van het overleden oud-Kamerlid R.J.H. Krusinga**.

De **voorzitter**: Ik verzoek de aanwezigen te gaan staan.

Op 7 december 2012 overleed in Wassenaar op 90-jarige leeftijd Roelof Krusinga, senator voor het Christen-Democratisch Appèl van 10 juni 1981 tot 11 juni 1991. Als laatste boegbeeld van de Christelijk-Historische Unie speelde hij een belangrijke rol bij de totstandkoming van het CDA.

Roelof Johannes Hendrik Krusinga werd geboren op 27 augustus 1922 in Grijpskerk, als zoon van een huisarts. In 1941 begon hij met de studie geneeskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen. Deze studie werd tijdens de oorlog onderbroken wegens arrestatie door de Sicherheitsdienst voor zijn werkzaamheden in het verzet. Aan het einde van de oorlog werkte hij voor de Geheime Dienst. Vanaf de bevrijding trad hij een halfjaar op als tolk voor het Canadese leger. In 1950 studeerde hij cum laude af, om vervolgens vijf jaar later te promoveren, wederom cum laude, op een onderzoek naar de validiteit van het gehoororgaan. In zijn latere leven zou hij zijn affiniteit met de keel-, neus-, en oorgeneeskunde verder uitbouwen in post graduate studies aan de University of Aberdeen en het Magdalen College te Oxford.

De heer Krusinga begon zijn werkzame leven als kno-arts te Leeuwarden. In 1960 werd hij geneeskundig inspecteur van de volksgezondheid in Friesland. In 1962 werd hij directeur wetenschappelijk onderzoek en planning op het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Op dit ministerie zou hij diverse functies vervullen, om er uiteindelijk in 1967 benoemd te worden tot staatssecretaris, belast met de volksgezondheid. Hier bracht hij samen met minister Roolvink onder meer de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten tot stand.

De politieke carrière van de heer Krusinga ving reeds aan in zijn studententijd, toen hij secretaris was van de CHU Kiesvereniging Groningen. Later werd hij voorzitter van de CHU Statenkring Leeuwarden en de commissie Volksgezondheid van de CHU. In mei 1971 werd de heer Krusinga lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, alwaar hij fractievoorzitter van de CHU werd. Een paar maanden na zijn benoeming werd zijn Kamerlidmaatschap onderbroken wegens zijn benoeming tot staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. In deze functie was hij belast met onder meer vervoersaangelegenheden en de beheersing van lucht- en waterverontreiniging.

In 1973 keerde hij terug naar de Kamer en werd hij politiek leider van de CHU. In die hoedanigheid was hij betrokken bij de fusieplannen van de KVP, de ARP en de CHU. De CHU, onder leiding van de heer Krusinga, weigerde om deel te nemen aan het in haar ogen te progressieve kabinet-Den Uyl en ging de oppositie in. Dit vormde voor de heer Krusinga echter geen belemmering om mee te werken aan de christen-democratische eenheid, met als resultaat de oprichting van het CDA.

In 1977 trad de heer Krusinga aan als minister van Defensie in het eerste kabinet Van Agt. Slechts een paar maanden na zijn benoeming

kondigde hij zijn vertrek aan. Hiermee protesteerde hij tegen de Amerikaanse plannen tot ontwikkeling van de neutronenbom, een atoombom met een relatief sterke stralingskracht waardoor met name personen en niet gebouwen werden getroffen. Het kabinetsstandpunt over de neutronenbom druiste dermate sterk in tegen de religieuze en pacifistische opvattingen van de heer Krusinga, dat hij zich genoodzaakt zag zijn functie neer te leggen. Na zijn aftreden als minister werd hij adviseur en later vicepresident van de Wereldgezondheidsorganisatie van de Verenigde Naties.

In 1981 werd de heer Krusinga beëdigd als Eerste Kamerlid voor de inmiddels tot stand gekomen fusiepartij CDA. In deze Kamer was hij achtereenvolgens voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw en Visserij, de vaste commissie voor Europese Samenwerkingsorganisaties en plaatsvervangend voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken. In zijn maidenspeech sprak de heer Krusinga over de kwaliteit van de productie van de Nederlandse landbouw. Na zijn terugtreden uit deze Kamer bleef hij bestuurlijk en anderszins verbonden aan een veelheid van maatschappelijke organisaties en instellingen.

De heer Krusinga was niet alleen half Groninger en half Fries, maar uiteindelijk ook half Nederlander en half Brit. Een groot deel van zijn vrije tijd spendeerde hij in Engeland, waar hij sinds 1978 een groot melkveebedrijf had. Hij voelde zich thuis tussen de Britse Conservatieven en stond bekend als een groot liefhebber van de Engelse taal en cultuur. In die jaren startte hij ook het optiehandelshuis Cross Options op. In zijn geliefde Engeland is hij ten grave gedragen.

De heer Krusinga was Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw en Commandeur in de Orde van Oranje Nassau. Ook droeg hij het Kruis van Verdienste van het Nederlandse Rode Kruis.

Moge ons respect voor zijn persoon en werk, en zijn inzet voor onze samenleving en de parlementaire democratie tot steun zijn voor zijn familie en vrienden.

Ik verzoek eenieder om een moment stilte in acht te nemen.

**

(De aanwezige leden nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

*B

!Herdenking!

Aan de orde is **de herdenking van het overleden oud-Kamerlid ing. J.E. Vogt.**

De **voorzitter**: Op 24 december 2012 overleed in Wageningen op 85-jarige leeftijd Joop Vogt, oud-senator voor de Pacifistisch-Socialistische Partij en GroenLinks. Hij was gedurende drie perioden lid van de Eerste Kamer: van 20 september 1977 tot 10 juni 1981, van 13 september 1983 tot 23 juni 1987 en van 6 september 1988 tot 11 juni 1991. Bij elkaar genomen elf jaar.

Johannes Everhardus Vogt werd geboren op 1 mei 1927 in Zwolle. Zijn vader was boekdrukker en gedeputeerde van Overijssel. In Zwolle ging hij naar de openbare lagere school en vervolgens naar de hbs. Van 1945 tot 1948 studeerde hij in Groningen aan de Hogere Landbouwschool. Na 1947 werd hij opgeroepen voor de militaire dienstplicht, hetgeen hij weigerde op grond van persoonlijke en politieke redenen. Toen al verzette hij zich tegen de politionele acties in Indonesië. De procedure tot het erkennen van een vervangende dienstplicht verliep erg moeizaam: pas na 200 dagen in de gevangenis te hebben gezeten, werden zijn gewetensbezwaren erkend. Hij was daarmee een van de eerste principiële dienstweigeraars in Nederland.

Van 1951 tot 1953 werkte de heer Vogt als laborant bij de Rijksseruminrichting in Rotterdam en vervolgens als stal- en voederadviseur bij Hollandia te Vlaardingen. Van 1955 tot 1984 was hij chef proefstal laboratorium fysiologie der dieren aan de Landbouwhogeschool in Wageningen. Hier deed hij onderzoek naar onder meer de stofwisselingsprocessen bij mensen en dieren.

De politieke carrière van de heer Vogt ving aan in 1958, toen hij lid werd van de Pacifistisch-Socialistische Partij, de PSP. Hier vervulde hij enkele functies in het landelijk bestuur, zoals vicevoorzitter en propagandist, zoals dat toen heel transparant heette. In 1964 was hij kortstondig partijvoorzitter. Van 1966 tot 1976 was hij lid van de gemeenteraad van Wageningen. Hier stond hij onder meer aan het begin van het Meldpunt Vrijwilligerswerk en Humanitas Wageningen. Zojuist begreep ik dat deze periode in de gemeenteraad politiek gezien voor hem een van de belangrijkste periodes is geweest, dicht bij mensen.

In 1977 verwierf de heer Vogt een zetel in de Eerste Kamer, als eenmansfractie voor de PSP. In de Kamer werd hij gekenmerkt als principieel politicus. Hij had de PSP lief om haar, naar zijn mening, "libertijnse, tikkeltje anarchistische karakter".

Veel publieke aandacht trok Vogts interpellatie op 30 september 1986 van de ministers Van den Broek en Korthals Altes over de zaak-Harm Dost. Deze betrof een in Duitsland, vanwege handel in softdrugs, tot tien jaar gevangenisstraf veroordeelde Nederlander. Ook in 1991 zorgde hij voor enige ophef in de Kamer door zich kritisch uit te laten over het in zijn ogen "fanatiek nationalisme in de Verenigde Staten als voedingsbodem voor gevaarlijke ontwikkelingen". Tussen 1982 en 1983 was hij lid van de Provinciale Staten van Gelderland, om in 1983 voor een tweede periode terug te keren in de Eerste Kamer, tot 1987.

Als laatste voorzitter van de PSP stond de heer Vogt eind jaren tachtig aan de wieg van het huidige GroenLinks, samen met de aanvoerders van de Politieke Partij Radicale, de Communistische Partij Nederland en de Evangelische Volkspartij. Over de overgang van PSP in GroenLinks merkte hij op: "Het belangrijkste is dat de economische machthebbers niet meer macht hebben dan de gekozen vertegenwoordigers. En dat er vrijheid van

meningsuiting is, zowel binnen het systeem als over het systeem zelf."

In 1988 trad de heer Vogt voor de derde keer toe tot de senaat, waar hij vervolgens van februari 1990 tot juni 1991 fractiesecretaris was voor GroenLinks. In 1999 beëindigde hij het lidmaatschap van zijn partij uit onvrede over het feit dat deze zich niet keerde tegen de gewapende interventie van de NAVO tijdens de Kosovo-crisis.

De heer Vogt wordt door hen die hem gekend hebben beschreven als een bescheiden man, een overtuigd pacifist met humor. Moge ons respect voor zijn persoon en werk, en zijn inzet voor onze samenleving en de parlementaire democratie tot steun zijn voor zijn familie en vrienden.

Ik verzoek eenieder om een moment stilte in acht te nemen.

**

(De aanwezige leden nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

**

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Ingekomen zijn twee beschikkingen van de eerste ondervoorzitter van de Eerste Kamer en de Voorzitter van de Tweede Kamer. Een houdende aanwijzing van de heer Schrijver tot lid van de OVSE-Assemblee, in plaats van mevrouw Meurs, en een houdende aanwijzing van de heer Verheijen tot vertegenwoordiger in de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa in plaats van de heer Dijkhoff en houdende aanwijzing van de heer Azmani tot plaatsvervangend vertegenwoordiger in de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa in plaats van mevrouw Van Nieuwenhuizen-Wijbenga.

**

*B

!Hamerstukken!

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 27 mei 2010 te Parijs tot stand gekomen Protocol tot wijziging van het Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in belastingzaken (Trb. 2010, 221 en 314) (33174, R1974);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van**

Buitenlandse Zaken (V) en van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2013 (33400-V);

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2013 (33400-VI);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2013 (33400-VIII);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën voor het jaar 2013 (33400-IX);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2013 (33400-X);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (XII) voor het jaar 2013 (33400-XII);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2013 (33400-XV);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2013 (33400-XVI);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2013 (33400-A);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Deltafonds voor het jaar 2013 (33400-J);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van de Koning (I) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-I);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IIA);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs (IIB) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IIB);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet der Koningin en de Commissie van toezicht betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (III) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-III);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IV);**

- **het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-V);**

- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-VI);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-VII);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-VIII);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IXA);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IXB);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-X);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (XII) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-XII);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-XIII);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-XV);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-XVI);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-A);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-B);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-C);
- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het Diergezondheidsfonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-F);

- het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaat van het BES-fonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-H).

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: De aanwezige leden van de fractie van de SP wordt conform artikel 121 van het Reglement van Orde aantekening verleend, dat zij geacht willen worden zich niet met wetsvoorstel 33400-X te hebben kunnen verenigen.

De aanwezige leden van de fractie van de PVV wordt conform artikel 121 van het Reglement van Orde aantekening verleend, dat zij geacht willen worden zich niet met de wetsvoorstellen 33400-V, -VI, -VIII, -IX, -X, -XII, -XV, -XVI, -A en -J te hebben kunnen verenigen.

**

*B

!Stemmingen!

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van onder meer de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Wet studiefinanciering 2000 in verband met het intrekken van de langstudeerdersmaatregel (33452)**.

De **voorzitter**: Ik heet de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van harte welkom in de Eerste Kamer.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

**

*N

De heer **De Lange** (OSF): Voorzitter. Dat een slecht wetsvoorstel wordt ingetrokken, wordt door mijn fractie van harte toegejuicht. Wij zullen dus voorstemmen. Toch moet ook gesteld worden dat door het in de eerste plaats naar voren schuiven van dit wetsvoorstel diverse mensen in aanzienlijke problemen zijn gebracht en, wat minstens zo erg is: door de handelwijze van eerst een wetsvoorstel dat later wordt ingetrokken, wordt de geloofwaardigheid van de politiek op ernstige wijze nadelig beïnvloed. Dat is een zaak die mijn fractie buitengewoon betreurt.

*N

De heer **Smaling** (SP): Voorzitter. De SP-fractie is verheugd met het intrekken van de langstudeerdersmaatregel, maar ze wil daar niet triomfantelijk over doen. Zoals de heer De Lange ook al zei: de politiek heeft zichzelf hiermee geen goede dienst bewezen. Dat is natuurlijk deels het gevolg van de structuur: een kabinet dat snel valt, gevolgd door een nieuw kabinet met een andere politieke kleur. Dat is nu eenmaal zo; ik zou niet zo gauw weten wat we daaraan moeten doen. Nu de

gelegenheid zich voordoet, wil ik de minister met klem vragen om, als er weer zaken langskomen zoals ...

De **voorzitter**: Mijnheer Smaling, dit is geen derde termijn.

**

De heer **Smaling** (SP): ... het sociaal leenstelsel, naar een brede basis te zoeken, zodat nadat een wetsvoorstel eventueel is aangenomen dit ook nog gecontinueerd kan worden.

*N

De heer **Ganzevoort** (GroenLinks): Voorzitter. Ik snap dat er partijen zijn die het hier liever niet over willen hebben, maar ik zal mijn stemverklaring toch voorlezen. Dit is een stemverklaring die in de plaats komt van een debat dat we eerst hadden aangevraagd. Het valt dus nog mee; we doen er vandaag vrij kort over.

Mijn fractie steunt uiteraard het intrekken van de langstudeerboete. We ruimen vandaag gelukkig een beetje rommel op van de vorige regeerperiode, maar daarmee is niet alles gezegd. Deze jojo-wetgeving is naar ons oordeel -- we herkennen de kritiek die de Raad van State leverde -- de Eerste Kamer onwaardig. Mijn fractie hecht eraan, te markeren dat deze Kamer bij het debat in de zomer van 2011 de langstudeerboete heeft ingevoerd met de kleinst mogelijke meerderheid, ondanks een slechte verantwoording van motieven, fundamentele kritiek op de argumentatie, grote vragen over de uitvoeringseffecten en ontbrekend draagvlak in het veld. Na veel druk van deze Kamer is enige correctie aangebracht voor deeltijdstudenten, maar het structurele kwaad is al geschied. We zijn een jaar aan rechtszaken en maatschappelijke onrust verder en 12 miljoen euro armer, en nu wordt de wet ingetrokken met als enige argument dat er een politieke meerderheid is. Dat moet tot de conclusie leiden dat deze Kamer in 2011 haar werk niet goed gedaan heeft, het land niet beschermd heeft tegen onrijpe en kwalijke wetgeving en gezwich is voor politiek opportunisme. Dat mag aanleiding zijn voor enige zelfreflectie.

De **voorzitter**: Voordat ik de heer Kuiper het woord geef: stemverklaringen zijn kort en krachtig. De enige reden dat ik een opmerking maakte over het betoog van de heer Smaling, was omdat hij de minister nog een vraag stelde, terwijl deze nu niets meer terug kan zeggen. Verder bent u allen redelijk kort en krachtig, vind ik.

**

*N

De heer **Kuiper** (ChristenUnie): Voorzitter. Onze fractie heeft in juni 2011 tegen de langstudeerdersmaatregel gestemd, niet vanwege het principe, dat wij eigenlijk wel delen, maar vanwege de vormgeving. We vonden het wetsvoorstel toen ondoordacht en rommelig. We

zullen nu dus voor de intrekking van de langstudeerdersmaatregel stemmen. Nu wordt er een beleidsmatige koppeling gemaakt tussen de langstudeerdersmaatregel en het leenstelsel. Ons standpunt is: wij wachten het wetsvoorstel over het leenstelsel wel af, en zullen dat dan op zijn eigen merites beoordelen. We stemmen nu wel voor de intrekking, maar we willen daarbij de opmerking maken dat wat onze fractie betreft de zin van de langstudeerdersmaatregel er wel degelijk kan zijn. Het principe zouden we dus niet prijs willen geven.

*N

De heer **Sörensen** (PVV): Mijnheer de voorzitter, collega's. Wij betreuren het intrekken van de maatregel, en wel om drie redenen. In de eerste plaats omdat dit de politiek nog ongeloofwaardiger maakt dan ze voor sommigen al is. Wij hebben exact dezelfde politieke samenstelling en we gaan nu een ander besluit nemen. Dat maakt de Eerste Kamer minder geloofwaardig. In de tweede plaats blijkt hieruit dat je, als je een goede lobby voert en ingang hebt bij de media, in dit land heel veel kunt bereiken. Je kunt dan zelfs bereiken dat de Eerste Kamer in nog geen paar maanden haar mening verandert. In de derde plaats blijkt in de praktijk dat de maatregel werkt. De boete is maar vrij kort geldig geweest, en uit verificatie in mijn eigen stad blijkt dat studenten hun uiterste best doen om tentamens te halen. Laten we eerlijk zijn: daar zitten ze ook voor. Wij betreuren het dus dat deze maatregel wordt ingetrokken.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PvdA, het CDA, de ChristenUnie, GroenLinks, de SP, D66, de OSF en de PvdD voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en die van de fracties van de PVV en de SGP ertegen, zodat het is aangenomen. Absent is de fractie van 50PLUS.

**

*B

!Stemmingen!

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Implementatie van richtlijn nr. 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG (Aanbestedingswet op defensie- en veiligheidsgebied) (32768).**

(Zie vergadering van 15 januari 2013.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PvdA, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, GroenLinks, de SP, D66, de OSF en de PvdD voor dit wetsvoorstel

hebben gestemd en die van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen. Absent is de fractie van 50PLUS.

**

Sluiting 14.05 uur.

!Lijst van besluiten en ingekomen stukken!

*N

Lijst van besluiten:

De Voorzitter heeft na overleg met het College van Senioren besloten om:

a. de stemmingen over de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op 22 januari 2013:

Implementatie van richtlijn nr. 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG (Aanbestedingswet op defensie- en veiligheidsgebied) (32768);

Wijziging van onder meer de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Wet studiefinanciering 2000 in verband met het intrekken van de langstudeerdersmaatregel (33452);

b. de plenaire behandeling van de volgende hamerstukken te doen plaatsvinden op 22 januari 2013:

Goedkeuring van het op 27 mei 2010 te Parijs tot stand gekomen Protocol tot wijziging van het Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in belastingzaken (Trb. 2010, 221 en 314) (33174, R1974);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2013 (33400-V);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2013 (33400-VI);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2013 (33400-VIII);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën voor het jaar 2013 (33400-IX);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2013 (33400-X);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (XII) voor het jaar 2013 (33400-XII);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2013 (33400-XV);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2013 (33400-XVI);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2013 (33400-A);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Deltafonds voor het jaar 2013 (33400-J);

Wijziging van de begrotingsstaat van de Koning (I) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-I);

Wijziging van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IIA);

Wijziging van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten van de Gouverneurs (IIB) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IIB);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet der Koningin en de Commissie van toezicht betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (III) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-III);

Wijziging van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IV);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-V);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-VI);

Wijziging van de begrotingsstaten van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-VII);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-VIII);

Wijziging van de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IXA);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-IXB);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-X);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (XII) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-XII);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-XIII);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

(XV) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-XV);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-XVI);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-A);

Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-B);

Wijziging van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-C);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Diergezondheidsfonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-F);

Wijziging van de begrotingsstaat van het BES-fonds voor het jaar 2012 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (33480-H);

c. het voorbereidend onderzoek van het volgende wetsvoorstel door de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te doen plaatsvinden op 29 januari 2013:

Wijziging van diverse wetten op het terrein van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om wetstechnische gebreken te herstellen, om de mogelijkheid tot afwijking van de wet bij lagere regelgeving in bepaalde gevallen te beëindigen, om uitgewerkte overgangsbepalingen te schrappen en het nog geldend overgangsrecht over te brengen naar de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra en om de naamgeving van de ministeries aan te passen (33336);

d. het voorbereidend onderzoek van het volgende wetsvoorstel door de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te doen plaatsvinden op 5 februari 2013:

Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs BES in verband met het treffen van een overgangsmaatregel ten behoeve van (oud-)studenten van de lerarenopleiding omgangskunde (33356);

e. het voorbereidend onderzoek van de volgende wetsvoorstellen door de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie te doen plaatsvinden op 12 februari 2013:

Wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht in verband met de bevoegdheid tot aanpassing en terugvordering van bonussen en winstdelingen van bestuurders en dagelijks beleidsbepalers (32512);

Partiële wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enkele andere wetten in verband met de aanpassing van het materieel strafrecht aan recente ontwikkelingen (33185);

f. de plenaire behandeling van het volgende wetsvoorstel te doen plaatsvinden op 5 maart 2013:

Wijziging van de Wet van 6 maart 2003, houdende bepalingen met betrekking tot het toezicht op collectieve beheersorganisaties voor auteurs- en naburige rechten (31766);

g. de gezamenlijke plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op 5 maart 2013:

Goedkeuring van de op 22 juni 2010 te Ouagadougou tot stand gekomen Overeenkomst tot tweede wijziging van de Partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds, ondertekend te Cotonou op 23 juni 2000 en voor de eerste maal gewijzigd te Luxemburg op 25 juni 2005 (Trb. 2011, 78) (32799);

Goedkeuring van de op 15 oktober 2008 te Bridgetown tot standgekomen Economische Partnerschapsovereenkomst tussen de Cariforum-staten, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds (Trb. 2009, 18) (32883);

h. het voorbereidend onderzoek van het volgende wetsvoorstel door de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie te doen plaatsvinden op 5 maart 2013:

Vaststelling van een Wet forensische zorg en daarmee verband houdende wijzigingen in diverse andere wetten (Wet forensische zorg) (32398).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. de volgende door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen wetsvoorstellen:

Vaststelling van een Wet forensische zorg en daarmee verband houdende wijzigingen in diverse andere wetten (Wet forensische zorg) (32398);

Partiële wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enkele andere wetten in verband met de aanpassing van het materieel strafrecht aan recente ontwikkelingen (33185);

Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs BES in verband met het treffen van een overgangsmaatregel ten behoeve van (oud-)studenten van de lerarenopleiding omgangskunde (33356);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2013 (33400-V);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën voor het jaar 2013 (33400-IX).

Deze wetsvoorstellen zullen in handen worden gesteld van de desbetreffende commissies;

2. de volgende regeringsmissives:

een, van de minister-president, minister van Algemene Zaken, ten geleide van een afschrift van een koninklijk besluit nr. 12.000001 d.d. 7 januari 2013, houdende departementale herindeling met betrekking tot dierproeven (griffiennr. 151998);

een, van alsvoren, houdende goedkeuring van het op 11 september 2009 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Britse Maagdeneilanden inzake de uitwisseling van informatie betreffende belastingzaken, met Protocol (Trb. 2009, 187 en Trb. 2012, 201), alsmede een toelichtende nota bij het Verdrag (griffiennr. 152000);

een, van alsvoren, houdende goedkeuring van het op 30 juli 2012 te Brussel tot stand gekomen Protocol tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden) en de Macedonische Regering ter uitvoering van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië betreffende de overname van personen die zonder vergunning op het grondgebied verblijven (Trb. 2012, 153), alsmede een toelichtende nota bij het Protocol (griffiennr. 152001);

een, van alsvoren, ten geleide van de geannoteerde agenda van de informele Raad Algemene Zaken van 20 en 21 januari 2013 (griffiennr. 152007);

een, van de minister voor Wonen en Rijksdienst, inzake voorhang wijziging van het Bouwbesluit 2012 (griffiennr. 152005);

een, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, inzake differentiatie van het opleidingsniveau van ouders bij het beoordelen van opbrengsten van basisscholen (griffiennr. 152004);

een, van de minister van Financiën, ten geleide van de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofin Raad van 21 en 22 januari 2013 te Brussel (griffiennr. 152008);

een, van de staatssecretaris van Financiën, inzake plaatsing in het Staatsblad van het Besluit van 20 december 2012 tot wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten (griffiennr. 152009);

een, van de minister van Infrastructuur en Milieu, ten geleide van de ontwerperegeling tot wijziging van de Regeling uitvoering EG-verordeningen Wvvs (griffiennr. 151999);

een, van de minister en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, inzake planningsbrief 2013 (griffiennr. 151993);

een, van alsvoren, inzake moties en toezeggingen (griffiennr. 152017);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, inzake monitor arbeidsparticipatie 2012 UWV (griffiennr. 151982).

De Voorzitter stelt voor, deze missives voor kennisgeving aan te nemen. De bijlagen zijn neergelegd op de afdeling inhoudelijke ondersteuning ter inzage voor de leden;

3. de volgende missives:

een, van de Algemene Rekenkamer, ten geleide van een afschrift van een brief aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal d.d. 16 december 2013 betreffende de Actualisering website kredietcrisis en webdossier EU-governance (griffiennr. 152019);

een, van de directeur van het Kabinet der Koningin, houdende mededeling van de goedkeuring door H.M. de Koningin van een aantal door de Staten-Generaal aangenomen wetsvoorstellen (griffiennr. 152010).

De Voorzitter stelt voor, deze missives voor kennisgeving aan te nemen. De bijlagen zijn neergelegd op de afdeling inhoudelijke ondersteuning ter inzage voor de leden;

4. de volgende geschriften:

een, van F.B., inzake scheefwonen (griffiennr. 149553.79);

een, van L.vb.W., inzake scheefwonen (griffiennr. 149553.78).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin;

een, van M.H.M.K., inzake minisamenvatting OCW-dossier (griffiennr. 152003). Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;

een, van J. en A.M. te G., inzake behandeling woningmarkt (griffiennr. 151678.27).

Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden van de vaste commissies voor Financiën en voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin;

een, van D.v.d.H. te W. inzake windturbinepark kop Afsluitdijk (griffiennr. 151996);

een, van M.H.M.K. te V., inzake terugkoppeling bij ACM (griffiennr. 151376.04).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden van de vaste commissie voor Economische Zaken;

een, van C.v.d.B., inzake algemeen inkomensbesluit sociale zekerheid (griffiennr. 151985);

een, van L.v.T., inzake UWV-ziektewet (griffiennr. 151978);

een, van J.K., inzake AOW-gat (griffiennr. 150767.35).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

een, van L.v.D., inzake gevecht tegen het AMC ziekenhuis (griffiennr. 151980).

Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De Voorzitter stelt voor, deze geschriften voor kennisgeving aan te nemen.